

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombatokon
 Előfizetési ára év: \$3.00
 Külföldi országokban: \$3.60
 Szombati kiadás: \$1.00
 A nyomda:
Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanadai Magyar Ujság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 to foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT MÁJUS 5.

NO. 19. SZAM.

Kun Bélát elfogták Bécsben

BECS, április 30. — Kun Bélát, a hírhedt magyar kommunista vezető, a ki a kommunizmus alatt Magyarország vörös diktátora volt, ma Bécsben elfogták. A bolsevik kalandort az a vád terheli, hogy kommunista forradalmat akart előkészíteni Magyarországon és azután a Balkánon. A bécsi rendőrség meg van győződve arról, hogy messzeugró kommunista összeesküvést fajtott el csirájában Kun Béla elfogásával.

Kun Bélát a bécsi titkos rendőrség tartóztatta le és az eset óriási szenzációt keltett. A vörös vezér néhány héttel ezelőtt érkezett Bécsbe, ahol egy kis parfüm és drogéria üzletet nyitott, amelynek hátsó szobájában a kommunista forradalom főhadiszállását ültette fel. Innen akarta irányítani a Magyarországon ellen irányuló forradalmat a vörös kalandor.

A rendőrség rengeteg irást és okmányt foglalt le, amelyekből már a megállapították, hogy Kun Bélát a moszkvai „harmadik internacionálé”

küldte Bécsbe azzal a megbízatással, hogy újjászerveze az osztrák és a magyar kommunista mozgalmat és vegye át a Balkánon a kommunista pártok irányításának munkáját. Amíg az összes okmányokat nem tanulmányozza át a rendőrség, addig a vörös összeesküvések és forradalmak részletes terveit nem lehet megállapítani.

A letartóztatás híre Budapesten még nagyobb szenzációt keltett, mint Bécsben és a hivatalos leveleken és okmányokon kívül, rengeteg kommunista propaganda nyomtatványt foglalt le a rendőrség.

A bécsi rendőrség meg van győződve arról, hogy Kun Béla nem tervezett semmiféle merényletet Ausztria ellen, hanem kizárólag Magyarországon a kárt felfordulást teremteni és a felfordulásban vissza akarta állítani a vörös rémuralmat.

A bécsi rendőrség fogháza előtt megkötötték az őreket, mert attól tartanak, hogy a kommunista „elv-társak” megkísérik Kun Béla kizsábadítását.

MAGYAR KÉZIMUNKÁK A WINNIPEGI KIÁLLÍTÁSON
 Az Ujkanadaiak június 8-án megtartandó kiállítására nagyban folynak az előkészületek. Az elmúlt héten a kiállítást előkészítő bizottság több győ-

nyörű és értékes magyar kézimunkát kapott és remélhetőleg magára a kiállítás idejére még sokkal több magyar munka fog beérkezni. A kiállításal kapcsolatos tudnivalókat hétről hétre közölni fogjuk.

Borsodból két hónap alatt harmadfél százan vándoroltak ki Kanadába

Budapestről érkező jelentések szerint Borsod vármegyét igen nagy mértékben sújtja az egyre növekedő munkanélküliség a borsodmegyei szénbányák üzemszünete miatt. Különösen Kanadába vándoroltak ki már nemcsak bányamunkások, hanem volt katonatisztek és B-listás tisztviselők is. A borsodi községekből például jauár elsejétől március 31-ig 257 magyar vándorolt ki Kanadába. Ez a számadat arra vall, hogy Borsod megyéből napoként átlag három veszik kezükbe a vándorbotot és indulnak Kanadába. Főképpen az edényi járásból vándorolnak ki nagyon sokan. Ennek okáról Bónis Aladár alispán a következőképpen nyilatkozik:

— Borsodmegyében az edényi járásban mutatkozik a legnagyobb kivándorlási láz. Egymásután szünek meg a bányavállalatok a járás területén és így a szegény munkáscsaládok kezeset nélkül maradtak. Ezért mennek el volt bányamunkások, de földművesek is Kanadába szerencsét próbálni.

MISKOLC, április 20.
 Feltűnést keltő engedély érkezett a belügyminisztériumtól az alispáni hivatalba. A belügyminisztérium megengedte 500 munkás kivándorlását Németország területére, Szászországba, Brandenburgba és Pomerániába. A munkások egyik csoportja piros „K” betűvel ellátott útlevéllel már el is utazott, hogy 1929 tavaszán Németországban dolgozzék. A nagy kitélepitési akciót a földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt működő Országos Mezőgazdasági Munkaközvetítő Hivatal intézte. A német bányavidékekre több ezer munkást lehetne kitelepiteni, de egyelőre csak félezer munkás kivándorlását engedélyezték, mert az akció kiszélesítése előtt tanulmányozni akarják a német munkaviszonyokat és látni akarják, mi történik az 500 borsodmegyei munkással.

MÉGSEM SZEMÉLY A NŐ!

A legfelsőbb bíróság az elmúlt héten hozta meg döntését abban a kétnyes kérdésben, vajon a British North American Act rendelkezése szerint a kanadai nők „személynek” számíthatók-e és ezáltal beválaszthatók-e a szenátusba.

A bírósági döntés tagadó volt, de egyúttal kijelentette, hogy egyes esetekben kivételesen, amikor különösen kiváltságos körülmények vannak, azok igenis „besorolhatók a személyek közé” és ezáltal beválaszthatók a szenátusba is.

A CSEHEK MEGINT FELJELTETTKÉ A MAGYAR KORMÁNYT PRAGA, május 1. — A CSEH KÖLÖGMINISZTERIUM ISMÉT FELJELTETTE A MAGYAR KORMÁNYT A GENFI NÉPSZÖVETSÉG TANÁCSÁNÁL. A BEJELENTÉS SZERINT OLSZÁRSZÁG ISMÉT NAGYOBB MENNYISÉGŰ FEGYVERT ÉS LŐSZERT SZÁLLITOTT MAGYARORSZÁGRA. NINCS KÉTSÉG AZ IRÁNT HOGY A CSEHEK — RÉGI SZOKÁSUKHOZ HIVEN — ISMÉT RONTANI AKARJÁK A MAGYARSÁG JÖNEVÉT KÜLFÖLDÖN ÉS EGYÜTTAL KI AKARJÁK EROSZAKOLNI, HOGY MAGYARORSZÁGOT UJBÓL AZ AN TANT KATONAI ELLENGRZÉS ALÁ HELYEZZE.

„ELINTÉZTEM AZ ÖREGET!”

KÉT ÉV MULVA KERÜLT NAPPÉNYRE A BORZALMAS GYILKOSSÁG — AZ ELHAGYOTT FARM REJTÉLYE

MELFORT, Sask. május 1. — Saskatchewan tartomány történetének egyik borzalmas bűntetteire derített fényt a héten a rendőrség. A bűnt évekkal ezelőtt követték el, az igazságszolgáltatás keze azonban csak az elmúlt napokban érte el a bűnösöket.

Melfort városától nem messze, egy elhagyott farmon lakott M. Day, hatvanéves angol farmer feleségével és három felnőtt fiával. A farmer nem élt jó házasságot és a családban napirinden voltak a veszekedések. Végre is 1925 október végén M. Day felesége éjszaka felkelt, átment ura hálószobájába és revolverrel kereszttűltette alvó férjének fejét. Ezután nyugodtan felment fiai szobájába, fölkelte azokat és elmondta nekik, hogy — Elintéztem az öregot!

A fiúk megdöbbenve hallották a hirt, de anyjuknak segítségére akarván lenni, a holtestet szánra rakták és a farmtól egy mérföldnyi távolságra egy szalmakazalban elégették. Miután azonban a holtestet nem hantvadt el egészen, a maradványokat visszavitték a házba és a kályhában eltűzték.

A borzalmas bűntényre hosszú időn keresztül homály borult, miután Day távolléte iránt senki sem érdeklődött, míg végre is Daynak, Albert nevű félkegyelmű fia egy ellenőrizetlen pillanatban a múlt héten kikotyogott valamit. A rendőrség azonnal letartóztatta a másik két fivért, akiknek büntetésében május elején fog itélkezni a bíróság.

A gyilkos feleséget elkerítette az igazságszolgáltatás keze, mert még a tavalyi év tavaszán meghalt.

Mivel csalják már megint a magyart?

Megirtuk, hogy a tavaszi bevándorlással kapcsolatban az elmúlt héten nagyobb tömegek tüntettek a manitobai parlament előtt, követelvé azonnal munkabehelyezéseket. A tüntetésnek megvolt az a haszna, hogy az illetékes hatóságok figyelmét felhívta a munkanélküliségre, de ugyanakkor amiódon el kell ismerni, hogy egyes te lepitőtársaságok sem az idén, sem pedig az elmúlt esztendőben nem késettették elő eléggé a talajt az általuk Kanadába hozott bevándorlók részére a nehéz elhelyezkedésben nemcsak ok, hanem a bevándorlók egyrésze is hibás.

Megirtuk, hogy a tavaszi bevándorlással kapcsolatban az elmúlt héten nagyobb tömegek tüntettek a manitobai parlament előtt, követelvé azonnal munkabehelyezéseket. A tüntetésnek megvolt az a haszna, hogy az illetékes hatóságok figyelmét felhívta a munkanélküliségre, de ugyanakkor amiódon el kell ismerni, hogy egyes te lepitőtársaságok sem az idén, sem pedig az elmúlt esztendőben nem késettették elő eléggé a talajt az általuk Kanadába hozott bevándorlók részére a nehéz elhelyezkedésben nemcsak ok, hanem a bevándorlók egyrésze is hibás.

Az a régi és megszokott eset ismétlődik ugyanis meg, hogy a bevándorló ideérkezve egész sereg különböző úgynök befolyása alá kerül, aki lehetőleg igyekszik őt a farmmunkáról lebeszélni. Most is, a tüntetések alatt és után az történt, hogy egy állítólagos munkásszervezet magyar és angol nyelven körlevelet, nyomtatott és osztott szét a felvonultak között, amelyekben további tüntetésre szólítja fel a munkanélküleket és felhívás azzal végződik, hogy mindazok, akik most jöttek Kanadába, saját érdekében járjanak be a szervezetbe, amelynek tag sági díja ennyi és ennyi.

Magából ebből a tényből is megállapítható, hogy vannak emberek, a kik, mások szerencsétlenségéből is tökélet és üzletet kovácsolnak maguknak minden lelkiismeretfurdalás nélkül.

Eppen azért felhívjuk magyar testvéreink figyelmét, hogy ne tüntessenek és ne vonuljanak fel, hanem ehelyett inkább ragadják meg az első alkalmat és menjenek ki a farmra dolgozni és főleg ne higgyenek azoknak, akik különböző „kittinó” városi munkakalkalmakkal ámtatják őket.

PERÉNYIÉK BUCSUJA KANADÁTÓL

Montreal, apr. 20.
 A magyar királyi főkonzulátus a következő üzenet közlésére kért fel bennünket:
 — Báró Perényi Zsigmond Öexcellenciája, a Kossuth zarándokok vezére elhagyván Kanadát területét felkért arra, hogy utolsó búcsuüdvözlését és köszönetét tolmácsoljam Kanada magyarságának, amely mindennél a legszívélyesebb fogadtatásban részesítette.

Váczek, a főkonzulátus vezetője.

BECS, május 1. — A BECSI KÉRESKEDELEMÜGYI MINISZTERIUM BÁL IGEN FONTOS POSTAI ÉS TÁVIRDAI TERVEK TUNTEK EL. A VIZSGALAT AZONNAL MEGINDULT AZONBAN MEG EDDIG NEM JART EREDMÉNNYEL. ILLETKES HELYEN AZT HISZIK, HOGY A LO PÁST LENGYELORSZÁG MEGBIZÁSBÓL KÖVETKEK EL.

HÁROM VÁROST PUSZTÍTOTT EL A FÖLDRENGÉS

SZÓFIA, április 30. — A Balkánon dúló földrengés Bulgáriában és Törökországban további borzalmas pusztítást okozott. A görögországi Korintusz városa és a bulgáriai Varna, valamint a török Adrianopolis jóformán teljesen romokon hever. Hasonlóan óriási károkat okozott a földrengés Philopolisban is, valamint Szíriában és az Egei tenger egész partvidékén.

Megkerült a tizezer dolláros nyakék

CHICAGO, május 1. — A chicagói rendőrség letartóztatta Kohn Izsákot, aki egy héttel ezelőtt bűmlátos ügyességgel elrabolta egy winnipeg asszony, Mrs. Nelly Martin 10.000 dollár értékű nyakékét. Kohn Izsák jóbarátságot kötött Martiné szobalányával és annak segítségével követelt el a rablást. Kohnt a napokban Winnipegre hozzák és kihallgatása után fog itélkezni felette a bíróság.

A KANADAI TÁBORNOK ÖTVEZEZER DOLLAROS PÖRE

Cobourg, Ont. május 1. — Sir A. Currie tábornok, aki a háboru alatt a kanadai csapatok főparancsnoka volt, ötvenezer dolláros kártérítést perit indított a torontói „Star” ellen. Ez az újság ugyanis azt közölte, hogy a tábornok a fegyverszünet megkötése után még újabb rohamra adott parancsot csapatainak Mons ellen és ezáltal felesleges pusztítást végzett a kanadai csapatok között.

A tábornok azzal okolta meg perének megindítását, hogy jelenleg is igen fontos pozíciót tölt be, miután a

borontól egyetem principálisa, és ugy multjának, mint jelenlegi állásának igen nagy mértékben ártott a lap közleménye.

A „Star” ügyvédje kijelentette a bíróság előtt, hogy a tábornok rendeltéről szóló híresztelések a közvéle ményben általánosok és az újság csak azt szögezte le, amit mindenki amugy is beszélt már. Az érdekes és nagyszabású bírósági tárgyalás elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint az egész kanadai közvélemény.

LENGYELEK ÉS MAGYAROK A TENGER FELETT

PARIS, Le Bourget, május 1. — Kubala Kázmér és Idzikovszky Lajos lengyel repülők megérkeztek az itteni repülőtérre, hogy a legközelebbi napokban gépükön átkeljenek az Óceánra. A repülők a legnagyobb titokzosságra burkolóznak, nem hajlandók tervükről semmiféle nyilatkozatot adni és egyelőre részleteket a sajtó nem tud közölni a legújabban elhatározott tengerentúli repüléséről.

kers gyarat, hogy engedélyt adjon Risztics Jánosnak, a Németországban élő magyar pilótának arra, hogy a Bremen testvér repülőgépén, az Európán a közel jövőben, állítólag már hat héten belül újabb nyugati irányú óceán repülést kíséreljen meg Dublinból New Yorkba. Az eddigi tervek szerint Risztics utitársa Lilly Dillen osztrák szilveszter lesz. A Junkers gyárnak egy másik terve az, hogy az „Európa” megállás nélküli rekord repülési kísérletet tegyen, lehetőleg még az amerikai ut előtt.

ELREPÜLTEK A NÉMETEK GREENLY ISLANDRÓL

Quebec, április 29. — A német repülők, akik az Atlanti Óceán diadalmas átrepülése óta mintegy két hetet töltöttek önkéntes fogságban a nóval borított Greenly szigeten, végre is belenyugodtak abba, hogy nem vihetik magukkal hűsége gépüket, a „Bre men”-t és egy hatalmas Ford repülőgéppel elhagyták a szigetet. A búcsuzás valószínűleg meghiúsult volt, a repülőgép háromszoros ívet rajzolt le a levegőben a sziget fölött és a viharezdzett

aviatikusok szemébe könny szökött, amiódon szűzüzetükből a kopár sziget elhagyták, hogy New Yorkba repüljenek.

Bennett-et, a kitűnő amerikai aviatikus, aki Hünefeldék segítségére a kart aietni és közben annyira meghűlt, hogy betegségébe e héten belehalt, Washingtonban fogják eltemetni és a temetésén a két német és Fritzmaurice ir repülő is részt akar venni.

ALBERTA VEZET A VETÉSBEN

A vetést a nyugati tartományok több részén a héten már megkezdtek. William McKenzie, Saskatoon közelében élő farmer április 23-án kezdte el a tavaszi munkákat és megállapította, hogy a talaj kitűnő állapotban van.

Albertában a tavaszi munkálatok sokkal előrehaladottabb állapotban vannak, különösen a Medicine-Hat kerületben a vetés megkezdése általánosnak mondható. Ugyancsak megkezdtek a vetést Lethbridge környékén és, ha az időjárás kedvezni fog, a tavaszi munkálatok megkezdése az egész tartomány területén általános lesz.

ponyi Antal gróft, a híres magyar államférfiu unokaöccsét neveztek ki. Apponyi Antal gróf, Palotay Gyula fő megbízottat követi állásában.

APPONYI GRÓF A HAMBURG AMERICAN LINE MEGBIZOTTJA

A Hamburg American Line magyarországi főmegbízotti állására Apponyi Antal grófot, a híres magyar államférfiu unokaöccsét neveztek ki. Apponyi Antal gróf, Palotay Gyula fő megbízottat követi állásában.

PENGÖJÉT, DOLLARJÁT KÖLDJE A „PANNONIA” UTJÁN
 296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.